

Prawo gospodarcze

D7

POSTĘPOWANIE

Nawet błahе przewinienia oznaczają koniec agencji zatrudnienia

Nieprecyzyjne przepisy działają na niekorzyść firmy pośredniczącej w znalezieniu pracy. Przewidują wiele drobnych naruszeń, których wystąpienie może skończyć się wykreśleniem jej z rejestru.

Nawet błahe przewinienia oznaczają koniec agencji zatrudnienia

POSTĘPOWANIE | Nieprecyzyjne przepisy działają na niekorzyść firmy pośredniczącej w znalezieniu pracy. Przewidują wiele drobnych naruszeń, których wystąpienie skończyć może się wykreśleniem jej z rejestru. Jak temu zapobiec?

Prowadzenie agencji zatrudnienia to działalność regulowana w rozumieniu ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn. DzU z 2013 r., poz. 672). Wymaga ona wpisu do właściwego rejestru, ale ustawa nie przewiduje uciążliwych wymogów. Natomiast szeroko, niejednokrotnie ogólnie i nieprecyzyjnie, określa przesłanki wykreślenia z rejestru. Wymienia też wśród nich niewielkie naruszenia przepisów. Uniemożliwia to świadczenie usług i w praktyce ogranicza zasadę swobody działalności gospodarczej.

Jaka definicja

Przesłanki wykreślenia agencji z rejestru wymienia art. 18m ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. DzU z 2008 r. nr 69, poz. 415 ze zm.; dalej: ustawa) w dziewięciu punktach. W zdecydowanej większości odnoszą się one do innych przepisów ustawy, które regulują wymogi wobec agencji, stanowiąc, że ich naruszenie skutkuje jej wykreśleniem z rejestru. Art. 18m jest dobrym przykładem, jak nie formułować przepisów ustawy. Jest nieprecyzyjny, wewnętrznie sprzeczny, a podział przesłanek jest nielogiczny i niezrozumiały.

Przykładem jest choćby wskazanie w dwóch odrębnych przepisach jako powodu wykreślenia agencji z rejestru: ■ postawienie jej w stan likwidacji lub upadłości,

■ naruszenie warunków prowadzenia agencji, w tym m.in. fakt otwarcia jej likwidacji lub ogłoszenia upadłości.

Co istotne, przepisy nie definiują pojęcia "postawienie w stan upadłości". Jeżeli jest to sformułowanie tożsame z ogłoszeniem upadłości, to mamy do czynienia z naruszeniem podstawowej zasady formułowania aktów prawnych. Zgodnie z nią, do określenia tych samych pojęć nie należy używać odmiennych określeń. Jeżeli zaś jest to sformułowanie odmienne od ogłoszenia upadłości, to przepisy te są wzajemnie sprzeczne. Właściwa wydaje się jednak pierwsza teza, z czego wynika, że te przepisy mówią o tym samym – że podstawą wykreślenia ma być ogłoszenie upadłości. O postawieniu w stan likwidacji, a nie otwarciu likwidacji, mówi np. ustawa o przedsiębiorstwach państwowych. Jednak już na gruncie kodeksu spółek handlowych mowa jest o otwarciu likwidacji, a nie postawieniu w stan likwidacji. Także i w tym przypadku uważam, że np. dla spółki kapitałowej termin "postawienie w stan likwidacji" należy utożsamiać z otwarciem likwidacji.

Szkodliwa nadgorliwość

W kolejnych punktach art. 18m ustawy w sposób zupełnie niezrozumiały i nielogiczny dzieli naruszenia na takie, których jednostronne wystą-

wienie determinuje wykreślenie (pkt 5) oraz takie, których nieusunięcie w wyznaczonym terminie determinuje wykreślenie (pkt 6).

Zgodnie z art. 18m pkt 6 agencja podlega wykreśleniu, jeśli w wyznaczonym terminie nie usunie naruszeń warunków prowadzenia tej działalności, określonych w art. 19 pkt 1, art. 19a i art. 19e-19h ustawy. Dla przykładu art. 19g ustawy nakazuje agencji umieszczać w dokumentach, ogłoszeniach i ofertach numer wpisu do rejestru, a art. 19h zobowiązuje ją do współpracy z organami zatrudnienia w zakresie realizacji polityki rynku pracy. W tym kontekście trudno sobie wyobrazić, w jaki sposób agencja miałaby usunąć naruszenie, które polega np. na niezamieszczeniu numeru agencji w ogłoszeniu prasowym o pracę, jeżeli rekrutacja została już zakończona. Podobnie – w jaki sposób miałaby usunąć naruszenie polegające na braku współpracy z organami zatrudnienia, gdy dotyczyło to jednorazowego, zakończonego już przedsięwzięcia organów. Oznacza to, że z natury rzeczy w tych przypadkach agencja nie jest w stanie usunąć tych naruszeń, co prowadzi do konieczności jej wykreślenia.

Nie powinno budzić wątpliwości, że przesłanka nieusunięcia naruszeń powinna mieć zastosowanie tylko wobec naruszeń o charakterze ciągłym. Na przykład art. 19 pkt 1 ustawy wymaga, aby agencja nie miała zaległości z tytułu

podatków, składek na ubezpieczenia społeczne itp. W takim przypadku możliwe jest usunięcie naruszenia przez uregulowanie tych zaległości. Natomiast w odniesieniu do naruszeń o charakterze jednokrotnym, jak brak umieszczenia numeru wpisu, ustawa powinna się raczej posługiwać sformulowaniem takim jak „niezaprzestanie naruszeń” w miejsce „nieusunięcia przez podmiot naruszeń”. I tak wykreśleniu podlegałyby agencja, która mimo wezwania organu nadal nie umieszcza numeru agencji lub nadal nie współpracuje z organami.

O wiele dotkliwsze skutki niesie jednak za sobą art. 18m pkt 5 ustawy. Stanowi on, że podmiot podlega wykreśleniu w razie naruszenia warunków prowadzenia agencji zatrudnienia określonych w art. 19 pkt 2 i 3, art. 19b-19d oraz art. 85 ust. 2-5 ustawy. Odwołuje się on bowiem do bardzo ogólnych przepisów. Dla przykładu art. 19b ustawy stanowi, że agencja zatrudnienia ma obowiązek przetwarzać posiadane dane osobowe zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych. Co istotne, przepisy te przewidują dość szczególne wymagania – od tych o charakterze podstawowym, jak szczególne zasady przetwarzania danych osobowych wrażliwych, po wymagania o charakterze bardzo szczególnym i technicznym, np. w kontekście częstości zmiany hasła do uwierzytelniania użytkowników, skomplikowania tego hasła czy tworzenia

♦ZDANIEM AUTORA

Lukasz Chruściel

radca prawny,
kieruje katowickim biurem
kancelarii Raczkowski i Wspólnicy

W świetle dość niefortunnego sformułowania art. 18m wymaga uzupełnienia wykładni językowej o wykładnię celowościową. Istotą wykreślenia z rejestru powinno być bowiem eliminowanie z obrotu prawnego tych podmiotów, które naruszają przepisy ustawy w sposób trwały, uporczywy, złośliwy lub celowy, a nie podmiotów, które naruszenia dopuszczają się jednokrotnie i w sposób nienacechowany złą wolą. Ponadto należy mieć na względzie, że art. 18m ustawy, jako ograniczający konstytucyjną zasadę swobody działalności gospodarczej, należy wyklądać w sposób ścieśniający. W przypadkach wątpliwych należy zatem opowiedzieć się za niewykreśleniem podmiotu z rejestru. Wobec tego, który dopuścił się jednostkowego naruszenia, właściwszą reakcją organu wydaje się wytknięcie naruszeń i wzmocnienie kontroli tego podmiotu. Niestety praktyka dowodzi, że bywa inaczej i występują przypadki, gdy agencje wykreślane są ze względu na to, że jednemu z jej pracowników zdarzy się umieścić w prasie ogłoszenie o pracę, które w opinii organu miało charakter dyskryminujący.

Jeżeli dojdzie już do naruszenia przepisów ustawy przez agencję i do wydania decyzji o wykreśleniu, a z okoliczności wynika, że naruszenie to miało charakter jednorazowy i nienacechowany złą wolą, w odwołaniu od decyzji o wykreśleniu warto powoływać się na celowościowe rozumienie art. 18m ustawy i ścieśniającą jego wykładnię. Poza tym w odwołaniu od takiej decyzji warto zarzucić naruszenie przepisów postępowania, jeżeli w toku postępowania organ nie podjął wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, w szczególności w sposób wyczerpujący nie zebrał i nie rozpatrzył całego materiału dowodowego. W postępowaniu o wykreślenie wszczętym np. w związku z podejrzeniem naruszenia zakazu dyskryminacji, to organ powinien ustalić i wykazać, że działania agencji zatrudnienia miały charakter dyskryminujący. ■

kopii zapasowych. Zgodnie z o mniejszym znaczeniu, prowadzi do wykreślenia agencji. z tych obowiązków, w tym tych

—Lukasz Chruściel